

CARTEA DE PE NOPTIERĂ

Amos Oz, cel mai important prozator și eseist israelian, s-a născut în 1939 la Ierusalim, părinții săi fiind originari din Polonia și Rusia. La cincisprezece ani se stabilește în kibbutzul Hulda, unde își schimbă numele din Klausner în Oz. După absolvirea Facultății de Filozofie a Universității Ebraice din Ierusalim revine în kibbutz, unde practică agricultura și predă la liceul local până în 1986, când se mută cu familia în orașul Arad, în apropierea Mării Moarte. Primul său volum de povestiri, *Acolo unde urlă șacalii*, apare în 1965, fiind urmat de romanul *Altundeva poate* (1966). În 1967 luptă în Războiul de Șase Zile, iar în 1973 participă la Războiul de Yom Kippur. După succesul internațional al romanului *Soțul meu, Michael* (1968), scriitorul continuă să publice cărți de ficțiune: *Pacea perfectă* (1982), *Cutia neagră* (1987), distins cu premiul Femina Étranger, *Să cunoști o femeie* (1989), *Fima* (1991), *Să nu pronunți: noapte* (1994; Humanitas Fiction, 2010), *Pantera din subterană* (1995), *Aceeași mare* (1999), *Poveste despre dragoste și întuneric* (2002; Humanitas Fiction, 2008), *Deodată în adâncul pădurii* (2005; Humanitas, 2010). În 2007 îi apare romanul *Rime pentru viață și moarte* (Humanitas Fiction, 2009). Amos Oz este autorul mai multor volume de povestiri (cel mai recent, *Scene din viața la țară*, 2009) și de eseuri literare și politice (*Cum să lecuiști un fanatic*, 2002; Humanitas, 2007). Printre numeroasele distincții primite de autor se numără: Premiul Păcii (Germania, 1992), Premiul Israel (1998), Marele Premiu Ovidius (România, 2004), Premiul Catalonia (2004), Premiul Goethe (2005), Premiul Prințul de Asturias (2007), Premiul Grinzane Cavour (Italia, 2007), Premiul Primo Levi (2008) și Premiul Heinrich Heine (Germania, 2008). Președintele Jacques Chirac i-a înmânat, în 1997, Legiunea de Onoare.

Traducătoarea, Dana-Ligia Ilin, a absolvit Facultatea de Limbi Romane, Clasice și Orientale (Secția chineză-franceză) a Universității din București. A mai tradus, printre altele: Amos Oz (*Poveste despre dragoste și întuneric*, *Cum să lecuiști un fanatic*), Michael Flocker (*Cartea de căpătâi a hedonismului*, *Ghid de supraviețuire la birou*), Jean-Claude Kaufmann (*Prima dimineață de după*, *Femeia singură și Făt-Frumos*).

Amos Oz

Deodată
în adâncul
pădurii

Traducere din engleză de
DANA-LIGIA ILIN

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Colecție inițiată de Ioana Pârvulescu

Redactor coordonator al colecției: Mona Antohi

Coperta: Angela Rotaru

Tehnoredactor: Manuela Măxineanu

Corector: Georgeta-Anca Ionescu

DTP: Emilia Ionașcu

Tipărit la „Fed Print“

Amos Oz

Suddenly in the Depths of the Forest

Copyright © Amos Oz 2005

Translation copyright © Sandra Silverston 2010

© HUMANITAS, 2010, pentru prezenta versiune
românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OZ, AMOS

Deodată în adâncul pădurii/ Amos Oz; trad.: Dana-Ligia

Ilin. – București: Humanitas, 2010

ISBN 978-973-50-2685-1

I. Ilin, Dana Ligia (trad.)

821.111-31=135.1

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi Carte prin poștă: tel./fax 021/311 23 30

C.P.C.E. – C.P. 14, București

e-mail: cpp@humanitas.ro

www.libhumanitas.ro

*Le mulțumesc lui Din, Nadav, Alon și Yael, dragii
și minunații mei nepoți, pentru neprețuitele
lor propuneri, sfaturi întemeiate și găselnițe care
m-au ajutat la scrierea acestei povești.*

1

Învățătoarea Emanuela le-a povestit elevilor cum arată un urs, cum răsufală peștii și cum glăsuiește o hienă noaptea. Ba a mai și atârnat pe pereții clasei tablouri cu animale și păsări. Cei mai mulți dintre copii râdeau de ea, pentru că nu văzuseră în viața lor vreun animal. Mulți nici nu credeau că ar fi pe lume astfel de viețuitoare. Cel puțin nu pe aici, ziceau ei. Și apoi, învățătoarea nu izbutise să găsească în tot satul pe cineva dornic să o ia de nevastă, spuneau ei, și de-aia avea capul plin de vulpi, vrăbii și tot soiul de lucruri la care se gândesc oamenii când n-au pe nimeni.

Poveștile Emanuelei le intrau copiilor pe o ureche și le ieșeau pe cealaltă, în afară de micul Nimi, care a început să viseze noaptea

animale. Cei mai mulți dintre colegi l-au luat peste picior atunci când a doua zi dimineață s-a repezit să le povestească de pantofii lui maro pe care îi așezase lângă pat înainte să se culce și care în întuneric s-au prefăcut în doi arici care au mișunat prin odaie toată noaptea, dar dimineața, când a deschis ochii, iarăși erau doar o pereche de pantofi maro. Altă dată, la miezul nopții au intrat în odaia lui lilieci negri, l-au luat pe aripi și l-au dus, trecând prin zidurile casei, sus în cer, deasupra satului și peste munți și păduri, până au ajuns la un castel fermecat.

Nimi era cu capul în nori și tot timpul îi curgea nasul. Mai avea și o strungăreață mare între dinții din față, ca de iepure. Copiii îi ziceau strungăreței „groapa de gunoi”.

În fiecare dimineață Nimi venea la școală și se apuca să le povestească tuturor încă un vis, și în fiecare dimineață ei ziceau: Da' isprăvește odată, ne-am săturat până peste cap de tine, închide odată groapa aia de gunoi! Și dacă nu se potolea râdeau de el. Dar în loc să se supere Nimi se alătura batjocurii. Își trăgea nasul și înghițea, și plin de încântare se striga singur cu cele mai ustur-

rătoare nume pe care i le dăduseră copiii: groapă de gunoi, căpiatu', pantofi-de-arici.

În mai multe rânduri Maya, fata Lilies Brutăreasa, așezată în banca din spatele lui, îi șoptise lui Nimi: Nimi. Ascultă aici. Visează ce poștești tu, animale ori fete, dar ține-le pentru tine. Nu mai spune nimănui. Nu-i bine, zău.

Matti i-a spus Mayei: Tu nu pricepi. Nimi nu are visele alea decât ca să ni le poată povesti nouă. Și, oricum, el nu încetează să viseze nici măcar când se trezește, dimineața.

Totul îl încânta pe Nimi, totul îl făcea fericit: cana ciobită din bucătărie și luna plină de pe cer, colierul Emanuelei și propriii dinți ca de iepure, nasturii pe care uita să și-i încheie și vântul care hăulea prin pădure. Pe Nimi îl veselea tot ce era și tot ce se întâmpla. Și orice flecușteț era destul ca să-l facă să izbucnească în râs.

Până în ziua în care a fugit de la școală, apoi din sat și a urcat în pădure singur. Aproape toți sătenii l-au căutat două-trei zile. Jandarmii l-au căutat încă o săptămână ori zece zile. După care l-au mai căutat doar părinții și sora lui.

S-a întors după trei săptămâni, jigărit și jegos, plin de zgârieturi și vânătăi, dar hukurind plin de încântare și însuflețire. Și de atunci înapoi micul Nimi a tot hukurit și n-a mai vorbit deloc: n-a mai scos nici un cuvânt, nu face decât să bătuiască pe ulițe desculț și zdrențaros, curgându-i nasul, arătându-și dinții și strungăreața dintre ei, și țopăie prin ogrăzile oamenilor ori se cațără prin copaci și pe stâlpi, hukurind tot timpul, cu ochiul drept veșnic lăcrimos din pricina alergiei.

Nu se mai putea întoarce în clasă acum, că avea hukurită. Când plecau de la școală, copiii hukurau anume la el, ca să-l facă să le răspundă. Îi ziceau Nimi Ciuhurezu'. Doctorul a zis că o să-i treacă după o vreme: acolo, în pădure, trebuie să fi dat peste ceva care l-a speriat ori l-a tulburat, și acum are hukurită.

Maya i-a zis lui Matti: N-ar trebui oare să facem ceva? Să încercăm să-l ajutăm? Iar Matti a răspuns: Nu, Maya. Ceilalți o să se plictisească repede. O să uite de el curând.

Când copiii îl urmăreau cu batjocurile lor și azvârleau după el cu conuri de brad și cu bucăți de scoarță de copac, micul Nimi

o lua la fugă, huhurind. Se cățara în cel mai apropiat copac și de acolo, dintre crengile din vârf, huhurea iar la ei, cu ochiul lui lacrimos și dinții de iepure. Iar uneori, chiar și în puterea nopții, sătenilor li se părea că aud în întuneric ecoul depărtat al huhuriturii lui.

2

Satul era cenușiu și posomorât. Era înconjurat de munți și păduri, nori și vânt. N-avea prin preajmă vreun alt sat. Rareori venea cineva în ospeție, iar trecătorii nu zăboveau. Vreo treizeci-patruzeci de căsuțe se răsfirau pe coasta unei văi deasupra căreia se înălțau munți semeți. Singura trecătoare prin munți era spre apus, și singurul drum către sat era prin acea trecătoare, dar nu mergea mai departe, pentru că nu exista nici un mai departe: lumea se sfârșea acolo.

Câteodată se abătea vreun meșteșugar din cei ce umblă din sat în sat ori vreun marchitan, și alteori se ivea vreun milog care se rătăcise. Dar nici un drumeț nu poposea mai mult de două nopți, căci satul era blestemat: domnea acolo o tăcere sumbră,

nici o vacă nu mugea, nici un măgar nu răgea, nici o pasăre nu ciripea, nici un cârd de găște sălbatice nu brăzda cerul pustiu, iar sătenii nu vorbeau între ei decât despre lucrurile neapărat trebuincioase. Doar zgomotul râului se auzea neîntrerupt, zi și noapte, căci un râu aprig se năpustea printre pădurile de pe munte. Trecea prin sat, cu malurile albite de spumă, frământându-se, clocotind și făcând bulbuci, cu un vuiet surd, până ce era înghițit iarăși de coturile văii și pădurii.